

LANDBRUG FØDEVARER

Skal selvejjet overleve?

Lars Hvidtfeldt, viceformand
Landbrug & Fødevarer

27. november 2014

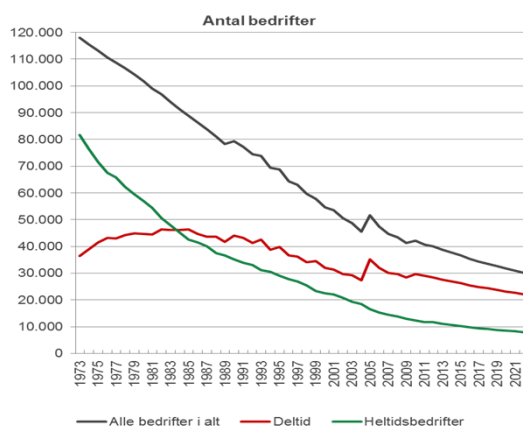
LANDBRUG FØDEVARER

Landbrugets strukturudvikling

Færre – men større bedrifter

Fortsat færre bedrifter

Kilde: Danmarks Statistik og VFL

- Men de bliver større

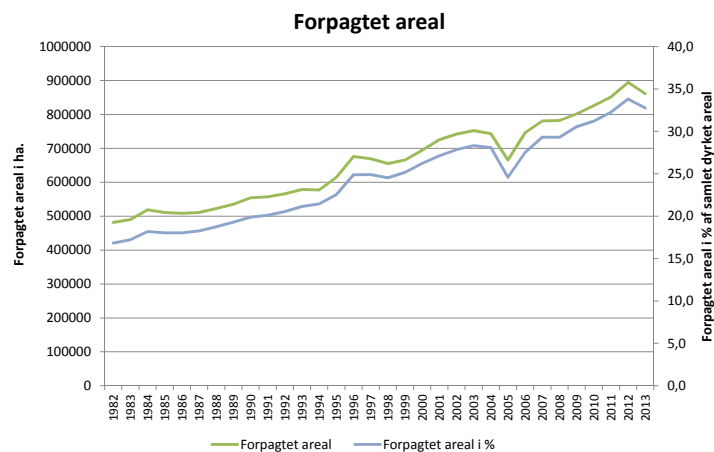
	2011	2012	2017*	2022*
Landbrugsareal i alt, ha.	2.639.944	2.644.631	2.605.200	2.566.355
Ha. pr. landbrugsbedrift	64,9	66,2	75,8	85,4
Ha. pr. heltidsbedrift	156	158	183	212
Ha. pr. planteavlbedrift	227	239	291	354
Malkekøer pr. mælkeproducent	139	153	183	211
Indvejet mælk i alt, mio. kg.	4.801	4.916	5.270	5.770
Slagtesvin pr. slagtesvineproducent**	5.769	5.835	8.305	11.820
Søer pr. smågriseproducent***	489	506	780	1.185
Svinebestand i alt, mio. stk.	12.367	12.281	12.790	13.490

** Antal leverede slagtesvin

*** Antal årssøer

Mere jord drives i forpagtning

Andre kendetegn

Specialisering

- Know how, teknologi og fødevarer sikkerhed

Selskabsøje

- Udgør ca. 10 pct. af bedrifterne, men over 20 pct. af produktionen

Stigende koncentration

- Større del af produktionen foregår på færre bedrifter

Stigende vertikal integration

- Tættere sammenknytning af produktion og afsætning

Stigende arbejdskraftproduktivitet

- Større produktion med mindre arbejdskraft

Stigende internationalisering

- Eksportfokus og grænseoverskridende investeringer

Stigende aktiviteter inden for andre forretningsområder

- Maskinstation, energiproduktion, turisme, ejendomme mv.

Liberalisering af landbrugsloven - Er det et problem for selvejet?

Generationskifte

Mulige initiativer

- **Ejendomsavance sælgerpantebreve**
Genanbringelse af avance:
 - Avancen genanbringes i pantebrevets anskaffelsessum
 - Beskatning i takt med at pantebrevet forfalder

- **Bedre mulighed for succession**
Personkredsen bør udvides:
 - Nærmeste familie udvides til niecer og personkredsens ægtefæller
 - Tilknytningskrav for ansat medhjælp (4212 timer inden for seneste 5 år) bør erstattes af andre kvalifikationer f. eks. uddannelse eller stilling.

- **Bo- og gaveafgiften bør lempes for erhvervsaktiver**
 - Afgiften er en særskat, der giver kapitaldræn ved ejerskifte
 - EU har anbefalet, at sådanne afgifter fjernes, og bl.a. Norge og Sverige har fjernet afgiften
 - En lempelse vil sikre enklere generationsskifte og ny dynamik

Gode råd til de unge:

- **Få en stærk uddannelse og vælg fag om både finansiering og økonomi.**
- **Skaf erfaring fra både ind og udland.**
- **Overvej produktionsform**
 - Er der et marked.
 - Kan vi konkurrere på kort og mellemlangt sigt?
- **Sørg for at der er balance likviditetsmæssigt allerede fra etableringstidspunktet.**
 - Lad være med at investere med et sigte om forventede prisstigninger.
- **Start eventuelt op som driftsleder, køb en lille produktion og udvid, eller lej jer ind**

